

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

1

Številka: 061-01/16-2/2
Ljubljana, 17. 3. 2015

Osnutek

Z a p i s n i k

**20. izredne seje Državnega sveta Republike Slovenije,
ki je bila v četrtek, 10. 3. 2016**

Predsednik je pričel 20. izredno sejo Državnega sveta Republike Slovenije, ki jo je sklical na podlagi 53. člena Zakona o Državnem svetu in prvega odstavka 30. člena Poslovnika Državnega sveta Republike Slovenije.

Seja se je začela ob 15.00 in zaključila ob 17.36 uri.

Opravičili so se:

- dr. Radovan Stanislav Pejovnik
- mag. Stevo Ščavničar
- Boris Popovič
- Rudi Matjašič, mag. posl. ved

Na sejo sta bili vabljeni:

- Irena Majcen, ministrica za okolje in prostor,
- mag. Vesna Györköös Žnidar, ministrica za notranje zadeve

Seje so se udeležili:

- Irena Majcen, ministrica za okolje in prostor (1. točke dnevnega reda),
- mag. Tanja Bolte, generalna direktorica Direktorata za okolje, Ministrstvo za okolje in prostor (1. točke dnevnega reda),
- Boštjan Šefic, državni sekretar, Ministrstvo za notranje zadeve (2. točke dnevnega reda),
- Suzana Ivanovič, sekretarka, Kabinet ministrice, Ministrstvo za notranje zadeve,
- Nataša Potočnik, direktorica Urada za migracije, Direktorat za upravne notranje zadeve, migracije in naturalizacijo, Ministrstvo za notranje zadeve (2. točke dnevnega reda).

* * *

O sklicu izredne seje je predsednik obvestil predsednika Državnega zbora Republike Slovenije dr. Milana Brgleza in predsednika Vlade Republike Slovenije dr. Mira Cerarja.

* * *

S sklicem 7. 3. 2016 so državne svetnice in svetniki prejeli dnevni red, ki je bil naslednji:

1. Predlog odločilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (ZVO-1I), EPA 973-VII

9. 3. 2016 so državne svetnice in svetniki po elektronski pošti prejeli predlog skupine državnih svetnikov (prvopodpisani Miloš Pohole) za razširitev dnevnega reda izredne seje s točko:

2. Predlog odločilnega veta na Zakon o mednarodni zaščiti (ZMZ-1), EPA 958-VII

Ker se v skladu z drugim odstavkom 75. a člena Poslovnika Državnega sveta, ne razpravlja in ne glasuje je bil dnevni red naslednji:

DNEVNI RED

1. Predlog odločilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (ZVO-1I), EPA 973-VII
2. Predlog odločilnega veta na Zakon o mednarodni zaščiti (ZMZ-1), EPA 958-VII

1. točka dnevnega reda:

- **Predlog odločilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (ZVO-1I), EPA 973-VII**

Državni zbor je zakon sprejel na 16. redni seji 4. 3. 2016 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti.

Predlog odločilnega veta, ki ga je predlagala Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, so državne svetnice in svetniki prav tako prejeli po elektronski pošti s sklicem izredne seje.

Predlog zahteve Državnega sveta, da Državni zbor pred razglasitvijo zakona o njem ponovno odloča, so državne svetnice in svetniki prejeli na klop.

Državne svetnice in svetniki so na klop prejeli tudi stališča Interesne skupine lokalnih interesov, Interesne skupine delodajalcev in Interesne skupine delodajalcev. Predlog odločilnega veta je predstavil dr. Zoran Božič.

Besedo je imela Irena Majcen, ministrica za okolje in prostor.

Razpravljali so: Milan Lukić, dr. Janvit Golob, Matjaž Švagan in Miloš Pohole (proceduralno). Predsednik je dal na glasovanje predlog zahteve:

Državni svet Republike Slovenije je na 20. izredni seji 10. 3. 2016, ob obravnavi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (ZVO-1I), ki ga je Državni zbor sprejel na 16. redni seji 4. 3. 2016, na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/13), sprejel

ZAHTEVO,

da Državni zbor Republike Slovenije ponovno odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (ZVO-1I)

Obrazložitev:

Državni svet že v okviru zakonodajnega postopka ni podprl sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu okolja oz. ni podprl Dopolnjenega predloga zakona, saj je menil, da nekatere predlagane neustrezne zakonske določbe pomenijo večje tveganje za obremenjevanje okolja, še zlasti zato, ker že sedanja, t. i. strožja zakonodaja ne ščiti dovolj ene od temeljnih ustavnopravnih kategorij, to je zdravja ljudi. Na podlagi 72. člena Ustave Republike Slovenije (v nadaljevanju: Ustava) ima vsakdo v skladu z zakonom pravico do zdravega življenjskega okolja, pri čemer mora biti način pridobivanja in uživanja lastnine oblikovan tako, da je poleg gospodarske in socialne funkcije zagotovljena tudi njena ekološka funkcija. Pri tem je v 74. členu Ustave poudarjena tudi dolžnost opravljanja gospodarske funkcije na način, ki ni v nasprotju z javno koristjo – tudi zdravim življenjskim okoljem.

To velja še zlasti za območja, na katerih delujejo cementarne, ki zaradi pritiskov kapitala oz. želje po čim večjem dobičku postajajo vedno bolj sežigalnice odpadkov in obremenjujejo okolje z zdravju škodljivimi težkimi kovinami. Dokazani posledici sta večja obolevnost lokalnega prebivalstva in posledično povečano izseljevanje ljudi, zlasti mladih. Državni svet kot predstavnik različnih interesnih skupin in civilnodružbenih organizacij opozarja, da so bila v postopku sprejemanja zakona utemeljena stališča EKO kroga iz Zasavja in društva EKO Anhovo in dolina Soče v glavnem prezrta. Na plenarni seji Državnega sveta 24. februarja 2016 je ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen na primeru onesnažene prsti v Mežiški dolini in Celjski kotlini jasno povedala, da so lahko posledice dolgoletnega onesnaževanja okolja s težkimi kovinami nepopravljive in bodo ogrožale in zoževale življenjski prostor še za naslednje generacije.

Državni svet opozarja tudi na Evropsko konvencijo o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah, ki sicer ne vsebuje posebnih določb glede pravice do zdravega življenjskega okolja, temveč zagotavlja spoštovanje omenjene pravice v okviru 8. člena, to je pravice do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja. V zadevi Guerra in ostali proti Italiji je Evropsko sodišče za človekove pravice med drugim poudarilo, da lahko močno onesnaževanje posega v uživanje pravice do zasebnega življenja.¹ Omenjeni sodni praksi je sledilo tudi v zadevah Fadeyeva proti Rusiji² in Oneryzldl proti Turčiji³.

Ker opozorila Državnega sveta niso bila upoštevana, Državni svet zahteva, da Državni zbor o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja, ki ga je sprejel 4. 3. 2016, ponovno odloča.

Z novelo zakona se odpravlja časovna omejitev veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja in s tem obvezno preverjanje predpisanih pogojev za obratovanje naprave oz. obrata na vsakih deset let, kar po mnenju Državnega sveta ne more predstavljati utemeljenega razloga za predvideno zmanjšanje administrativnih bremen ministrstva in gospodarskih subjektov. Po mnenju Državnega sveta sprejeta sprememba glede trajanja okoljevarstvenih dovoljenj zmanjšuje transparentnost celotnega postopka in onemogoča izvajanje pravice do vključevanja in soodločanja javnosti, ki sta sicer v veljavnem zakonu večkrat izpostavljeni kot pomemben del postopkov v praksi.

Postopka odobritve ali podaljševanja okoljevarstvenih dovoljenj sta bila namreč do zdaj ena izmed redkih možnosti lokalnega prebivalstva in zainteresirane javnosti, da se lahko aktivno vključijo v odločanje o obratovanju ali umeščanju okolju škodljivih dejavnosti v posamezno lokalno okolje. To je še zlasti pomembno zato, ker se razmere na področju onesnaževanja okolja lahko hitro spreminjajo, tako glede zaznavanja škodljivih snovi v zraku, vodi in prsti (ravno pri izpušnih dimnih plinov gre za trojno škodljivo delovanje na okolje) kot glede znanstveno dokazane škodljivosti določenih snovi na rastline, živali in predvsem ljudi.

---

¹ Sodba ESČP Guerra and others v. Italy, odst. 59

² Sodba ESČP Fadeyeva v. Russia

³ Sodba ESČP Oneryzldl v. Turkey

Državni svet ugotavlja, da sedanja zakonska ureditev omogoča podaljšanje okoljevarstvenega dovoljenja, če naprava v času odločanja izpolnjuje tiste zahteve, ki veljajo za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja za novo napravo, kar naj po novem ne bi več veljalo. Glede na ocene nevladnih organizacij, da so trenutno nadzorni mehanizmi na tem področju precej šibki (za nekatera območja je npr. ugotovljeno, da merilna mesta izkazujejo preseganje mejnih in celo opozorilnih vrednosti težkih kovin – študije Kemijskega in Kmetijskega inštituta Republike Slovenije) in da je izkoristek možnosti odločitev po uradni dolžnosti majhen, je upravičena skrb, da bodo predlagane zakonske spremembe poslabšale standarde varstva okolja.

Državni svet kot neustrezne izpostavlja tudi določbe 10. člena zakona, ki omogočajo, da se bo lahko ob določenih pogojih v okoljevarstvenem dovoljenju določilo manj stroge mejne vrednosti emisij, kot so določene na podlagi ravni emisij iz zaključkov o najboljših razpoložljivih tehnologijah (BAT), če bi višje mejne vrednosti povzročile nesorazmerno višje stroške v primerjavi s koristmi za okolje. Po mnenju Državnega sveta je takšna ureditev izrazito v interesu kapitala in ne javnega interesa oz. varstva okolja in ljudi, ki živijo v njem. Kot ključen problem se izpostavlja dejstvo, da v zakonu ni opredeljeno, na kakšen način in na katerih podlagah se bo ocenjevalo onesnaženost okolja.

V Sloveniji namreč obstaja kar nekaj območij, ki so z različnimi meritvami dokazano prekomerno onesnažena, a jih pristojno ministrstvo po več letih še vedno ni razglasilo za onesnažena ali degradirana (npr. Zasavje, Celjska kotlina in Dolina Soče, ki je demografsko ogroženo območje in dolgoročno degradirana zaradi večdesetletne uporabe zdravju škodljivega azbesta). Omenjene slabe izkušnje v zvezi s striktnostjo opredeljevanja posameznih okolij kot degradiranih in precejšnja neažurnost glede ugotovitev o stanju okolja (zadnje stanje okolja prikazano leta 2009) po mnenju Državnega sveta vodijo do drastičnega nižanja okoljskih standardov in do dajanja prednosti t. i. »umazani« industriji. Koristijo torej zgolj interesom upravljavcev naprav oziroma povečevanju zaslužka na račun onesnaževanja okolja.

Državni svet opozarja tudi na določbe 25. člena zakona, s katerim se omogoča izdajo dovoljenja za začasno ali občasno čezmerno obremenitev okolja, če takšno izjemo omogočajo predpisi EU, ki veljajo neposredno in se nanašajo na obratovanje določene naprave ali izvajanje določene dejavnosti. S tako določbo, v kateri manjka opredelitev natančnejših pogojev za takšne izjeme, se ustvarja preveč široko polje za različne interpretacije in hkrati večja verjetnost, da bodo takšna dovoljenja postala pogosta ali celo redna praksa. Tudi na takšen način se neutemeljeno niža nivo okoljevarstvenih standardov, zato uvajanje tovrstnih izjem po mnenju Državnega sveta ni sprejemljivo.

V zvezi s tem Državni svet meni, da sklicevanje na ohlapnejše predpise EU ni korektno, vsaj ne v luči trajnostnega razvoja, ki smo mu deklarativno zavezani tudi v Republiki Sloveniji. Državni svet opozarja, da mora biti Slovenija življenjsko zainteresirana za strožje okoljevarstvene predpise, kot pa veljajo v zakonodaji, direktivah in drugih predpisih EU. Glede na to, da razen gozdov nimamo veliko naravnih bogastev, je ključnega pomena za dvig življenjske ravni predvsem pospešen razvoj turizma, ki ga omogočajo naravne lepote in znamenitosti, kulturna in vojna dediščina (predvsem ostanki soške fronte). Za vse to pa potrebujemo čim bolj naravno, neokrnjeno in zdravju neškodljivo življenjsko okolje.

* * *

Za poročevalca na seji Državnega zbora je bil določen državni svetnik dr. Zoran Božič.

Predlagana zahteva JE BILA SPREJETA (33 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 32 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

2. točka dnevnega reda:

– Predlog odločilnega veta na Zakon o mednarodni zaščiti (ZMZ-1), EPA 958-VII

Državni zbor je zakon sprejel na 16. redni seji 4. 3. 2016 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti.

Predlog odločilnega veta, ki ga je predlagala skupina državnih svetnikov, s prvopodpisanim Milošem Poholetom, so državne svetnice in svetniki prav tako prejeli po elektronski pošti 9. 3. 2016, z razširitvijo dnevnega reda.

Poročilo Komisije za državno ureditev in predlog zahteve Državnega sveta, da Državni zbor pred razglasitvijo zakona o njem ponovno odloča, so državne svetnice in svetniki prejeli na klop.

Stališča Interesne skupine lokalnih interesov, Interesne skupine delojemalcev in Interesne skupine negospodarskih dejavnosti so državne svetnice in svetniki prejeli na klop.

Predstavniki predlagatelja predloga odločilnega veta, državni svetnik Miloš Pohole, je predstavil predlog odločilnega veta.

Besedo je imel Boštjan Šefic, državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve.

Razpravljali so mag. Dušan Semolič, Toni Dragar, mag. Darija Kuzmanič Korva, dr. Zoran Božič, Jernej Verbič, Samer Khalil, Igor Antauer, Milan Lukič, Bojan Kekec, Branimir Štrukelj, Alojz Kovšca in dr. Janvit Golob.

Na dileme iz razprave je odgovoril Boštjan Šefic, državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve.

Predstavniki predlagatelja predloga odločilnega veta, državni svetnik Miloš Pohole, je podal dodatno obrazložitev.

Predsednik je dal na glasovanje predlog zahteve:

Državni svet Republike Slovenije je na 20. izredni seji 10. 3. 2016, ob obravnavi Zakona o mednarodni zaščiti (ZMZ-1), ki ga je Državni zbor sprejel na 16. redni seji 4. 3. 2016, na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/13), sprejel

Z A H T E V O,

da Državni zbor Republike Slovenije ponovno odloča o Zakonu o mednarodni zaščiti (ZMZ-1)

Obrazložitev:

Z Zakonom o mednarodni zaščiti (ZMZ-1) (EPA 958-VII), ki ga je Državni zbor sprejel na 16. redni seji 4. marca 2016, se uvaja nekatere pomembne novosti, predvsem glede standardov oseb s priznano mednarodno zaščito in postopkov za priznanje mednarodne zaščite. Ob tem lahko izmed predlaganih rešitev izpostavimo določbo 97. člena, ki veže pravico do podaljšanja prejemanja denarnega nadomestila na udeležbo na tečaju slovenskega jezika. Z zakonom se ukinja pravico do enkratne denarne pomoči ob izselitvi iz azilnega doma in pravico do denarnega nadomestila za zasebno nastanitev za družinske člane oseb s priznano subsidiarno zaščito.

V času zakonodajnega postopka, v drugi in tretji obravnavi, se je izkazalo, da predlagane rešitve v Zakonu o mednarodni zaščiti (ZMZ-1) ne sledijo rešitvam, ki jih sprejemajo druge države, npr. Avstrija, Švedska, Danska in Nemčija, ki zaostrujejo zakonodajo s področja mednarodne zaščite.

Državni svet meni, da bi bilo pri pripravi nove zakonodaje s področja mednarodne zaščite treba upoštevati predvsem varnostni vidik in tudi vzpostavitev varovalk za zmanjšanje tveganja možnosti zlorab v okviru postopkov po Zakonu o mednarodni zaščiti (ZMZ-1), npr. z vzpostavitvijo dolžnosti s pogodbo za prosilce oseb po Zakonu o mednarodni zaščiti (ZMZ-1) ter oseb, ki jim je bil status po tem zakonu tudi priznan.

1. Državni svet poudarja, da je Komisija Državnega sveta za državno ureditev (v nadaljevanju: komisija) na svoji 64. seji 3. februarja 2016 predlog zakona sicer podprla. V razpravi je komisija pozdravila določbo glede aktivne udeležbe na tečaju slovenskega jezika za osebe s priznano mednarodno zaščito (97. člen ZMZ-1), saj je znanje slovenskega jezika bistven element za integracijo v slovensko družbo. Ob tem je komisija tudi izpostavila, da bi bilo smiselno v zakonsko dikcijo vključiti tudi določbe o uspešnosti na omenjenem jezikovnem tečaju.

Ob tem Državni svet dodaja, da bi bilo smiselno, da bi v zakon umestili določbo za vzpostavitev dolžnosti oseb s priznano mednarodno zaščito. In sicer tako, da bi morala oseba s priznano mednarodno zaščito podpisati pogodbo o izobraževanju z namenom, da se ji olajša bivanje v okolju, ki ji nudi pravico do mednarodne zaščite. Pogodba vsebuje pravice in dolžnosti osebe, ki ji je bila priznana mednarodna zaščita iz tega zakona. V pogodbi bi se določilo tudi obveznost obiskovanja programa učenja slovenskega jezika in seznanjanja s slovensko zgodovino, kulturo, ustavno ureditvijo in izpit iz tega področja. V kolikor oseba s priznano mednarodno zaščito ne bi izpolnila pogodbenih obveznosti, ne bi mogla zaprositi za podaljšanje statusa po Zakonu o mednarodni zaščiti (ZMZ-1).

2. Prav tako bi bilo treba razmisliti o tem, da bi se v Zakonu o mednarodni zaščiti (ZMZ-1) določneje opredelil rok, v katerem mora odločiti pristojni organ o priznanju mednarodne zaščite. Ob tem bi bilo treba prosilcu za priznanje mednarodne zaščite naložiti odgovornost, da bi pri tem predložil listine, iz katerih bi izhajala resničnost podatkov, kot jih je navedel v prošnji, v kolikor je le-te mogoče dokazovati z listinami. V kolikor teh podatkov ne bi bilo mogoče dokazovati z listinami, bi moral navesti in dokazati razloge, da dokazovanje ni mogoče ter na drug način dokazati resničnost podatkov.

Obenem bi moral Zakon o mednarodni zaščiti (ZMZ-1) opredeliti tudi rok, v katerem bi morala oseba, ki želi vstopiti v Republiko Slovenijo, pri pristojnem organu izraziti namen za vložitev prošnje in hkrati navesti razloge za to. Ob tem bi morala prošnjo vložiti v 3 dneh od vstopa v Republiko Slovenijo, pri čemer pa ne bi mogla uveljavljati razlogov, ki jih ni navedla, ko je izrazila namen za vložitev prošnje.

Smiselno bi bilo razmisliti o rešitvi, da bi se po zgledu vse večjega števila drugih držav število prosilcev omejilo na določeno število. In sicer tako, da bi se omejilo prosilce na število prošenj za mednarodno zaščito v letu 2015. To število tudi odraža realno mejo števila prošenj v prvem letu migrantske krize brez morebitnih špekulativnih prošenj za mednarodno zaščito, ki bi bile posledica zavračanja ali vračanja migrantov iz drugih držav.

Prav tako bi bilo smiselno omejiti možnost pridobitve statusa na podlagi združitve družine, in sicer tako da bi lahko družinski člani zaprosili za status, ko pridobi oseba, na podlagi katere se vlaga prošnja, vsaj petkrat zaporedoma pravico do začasnega prebivanja. Obenem bi morala takšna oseba izpolnjevati pogoj nastanitve in zadostnega vira preživljanja.

Predlagatelji menimo, da bi veljalo razmisliti tudi o črtanju enkratne denarne pomoči ter jo spremeniti v zagotavljanje namestitve in prehrane. Tako bi bila oseba s priznano mednarodno zaščito upravičena do zagotavljanja namestitve in prehrane eno leto od dneva

pridobitve statusa. Pri čemer bi bil rok enega leta vezan na dodelitev statusa po Zakonu o mednarodni zaščiti (ZMZ-1).

3. V obravnavi na seji Komisije Državnega sveta za državno ureditev so bila izpostavljena tudi vprašanja glede nastanitve migrantov. Obenem je bilo poudarjeno, da je zaradi vplivov, ki jih ima azilna in migracijska politika na lokalno skupnost, nujno aktivnejše vključevanje lokalnih skupnosti v proces nastajanja in uporabe zakonodaje na tem področju. Zaradi hitrih sprememb na tem področju bi bilo nujno sprotno obveščanje lokalnih skupnosti o stanju in ukrepih v posameznih lokalnih skupnostih. Ob tem velja spomniti na iskanje lokacij in objektov za migrantske namestitvene centre, ki bodo namenjeni migrantom, ki jih Avstrija in Nemčija zavračata, ker je bilo ugotovljeno, da ne izpolnjujejo pogojev za dodelitev statusa po Zakonu o mednarodni zaščiti (Kidričevo, Šenčur, Logatec, Lenart, Vrhnika). Vlada Republike Slovenije žal lokalnih skupnost o iskanju lokacij in objektov za namestitvene centre za migrante ne obvešča dovolj. Vlada Republike Slovenije s tem ne izkazuje zadostne skrbnosti in odgovornosti za blaginjo in varnost Republike Slovenije ter njenih državljanek in državljanov.

Skozi zakonodajni postopek v Državnem zboru, v drugi in tretji obravnavi, so se odprla številna vprašanja glede varnostnega vidika Republike Slovenije ter njenih državljanek in državljanov v času migrantske krize. Vzrok za migrantsko krizo so vojne razmere na Bližnjem vzhodu in s tem povezan begunski val, pri čemer je treba omeniti, da je begunec oseba, ki pred vojno prebeži v prvo varno državo. V še večji meri pa na migrantsko krizo vplivajo ekonomski migrantski tokovi, ki te okoliščine izkoriščajo ob dobro organizirani mreži tihotapcev ljudi, in teroristične skupine, ki migrantske tokove izkoriščajo, da svoje aktiviste pošiljajo v Evropsko unijo. Po podatkih Policije je preko meje Republike Slovenije z Republiko Hrvaško od 16. 10. 2015 do 8. 3. 2016 do 6. ure vstopilo 477.791 nezakonitih migrantov, katerih namen je bil večinoma čim prej prečkati Republiko Slovenijo.

Dogajanja v balkanskih in sredozemskih državah kažejo, da se bo val migracij v letošnjem letu nadaljeval in celo povečeval. Nekatere projekcije kažejo, da se bo nadaljeval še več let. Države, v katere so bili migranti prvotno namenjeni, so že zaostriale zakonodajo s področja mednarodne zaščite. Prav tako so začele omejevati vstop migrantov (za Republiko Slovenijo je najbolj pomembna Avstrija) ter začele vračati nezakonite migrante v države, odkoder so prišli.

Trend, ki se bo odvijal v naslednjem obdobju, bo potekal v dveh smereh. Nadaljevali se bodo prihodi migrantskih skupin iz juga Evrope, ob čemer se bomo še naprej soočali z omejevanjem s strani ciljnih držav. Istočasno se bo nadaljevalo tudi vračanje migrantov, ki ne bodo izpolnjevali pogojev za vstop v ciljne države. Vračanje migrantskih skupin v Republiko Slovenijo že poteka in predstavlja nevarnost, da bo Republika Slovenija z zlorabami zakonodaje o mednarodni zaščiti postala žep za migrante, ki niti niso prišli iz vojnih območij ali pa celo prikrivajo izvor države, iz katere so prišli. To nesporno predstavlja veliko varnostno tveganje, s katerim se moramo soočiti pravočasno in učinkovito.

Menimo, da bi v Zakonu o mednarodni zaščiti (ZMZ-1) morali slediti rešitvam, ki so jih sprejele druge države, ki jih je v zadnjem letu doletela migrantska kriza, kot npr. Avstrija, Švedska, Danska, Nemčija, ki so zaostriale zakonodajo s področja mednarodne zaščite.

4. Državni svet poudarja, da bi v Zakonu o mednarodni zaščiti morala ostati rešitev, ki je bila s predlogom za amandma odbora na predlog največje koalicijske poslanske skupine SMC sprejeta v drugi obravnavi na 16. seji Odbora Državnega zbora za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo. Ob tem je bila tako sprejeta dopolnitev določbe, ki opredeljuje, kdaj je prošnja za mednarodno zaščito nedopustna in jo pristojni organ s sklepom zavrže: in sicer, če je glede na okoliščine njegovega vstopa jasno, da je prosilec v Republiko Slovenijo vstopil iz države, ki je članica Evropske unije. S tem bi bila sprejeta tudi ustrezná raven varnosti v Republiko Sloveniji ter njenih državljanek in državljanov. Takšna rešitev je po navedbah notranje ministrice tudi v celoti usklajena s postopkovno direktivo.

Vendar so potem na 16. redni seji Državnega zbora v drugi obravnavi Zakona o mednarodni zaščiti (ZMZ-1) poslanke in poslanci koalicije v nasprotju z mnenjem ministrice za notranje zadeve mag. Vesne Györkös Žnidar podprli amandma poslanske skupine ZL, s katerim so črtali tudi to alinejo.

Ministrica za notranje zadeve mag. Vesna Györkös Žnidar je na seji Državnega zbora dne 1. 3. 2016 ob drugi obravnavi Zakona o mednarodni zaščiti (ZMZ-1) v zvezi z 51. členom poudarila naslednje:

»Veliko govora je o 51. členu oziroma o spremembah 51. člena v Zakonu o mednarodni zaščiti. Tukaj moram povedati, da glede zavrženja prošnje kot nedopustne v primerih, ko storilec pride oziroma pardon, ko prosilec pride iz tretje varne države. Tukaj moram pojasniti, da je ta določba v celoti usklajena s postopkovno direktivo, še vedno bo šlo za individualno obravnavo, torej prosilec bo lahko še vedno pri osebni razgovoru predstavil dejstva in dokaze in izkazal, zakaj konkretno določena država zanj osebno ni varna. In pa tudi se bo presojalo ali je dejansko imel možnost zaprositi za mednarodno zaščito, torej iz utemeljenih razlogov v zadevni državi. Tako da ta segment nikakor ni spregledan in tudi mislim, da je povsem jasno, da je to primerno upoštevano.

Kar se pa tiče predlogov, ki se nanašajo na možnost zavrnitve oziroma zavrženja prošnje kot nedopustne, ko je iz okoliščin vstopa prosilca jasno, da je v Republiko Slovenijo vstopil iz države, ki je država članica Evropske unije. Tukaj pa je treba poudariti, da trenutna veljavna zakonodaja s področja mednarodne zaščite na ravni Evropske unije in posledično tudi na nacionalni ravni ne omogoča hitre in učinkovite obravnave v primeru, kadar gre za masovno število prošenj za mednarodno zaščito. Zato ocenjujemo, da je predlog, kot sem ga ravnokar navedla, utemeljen, da je na mestu. Pri tem se seveda izhaja iz predpostavke, da bi oseba, ki potrebuje zaščito morala za to mednarodno zaščito zaprositi v zanjo prvi varni državi, pri čemer se predlagana rešitev omejuje zgolj na države članice Evropske unije. Vemo, da so države članice Evropske unije s protokolom k Amsterdamski pogodbi, se manifestirajo kot varne države izvora. Nenazadnje so tudi vse države članice Evropske unije podpisnice Ženevske konvencije, države članice Evropske unije so tudi zavezane k vzpostavitvi skupne evropske azilne politike oziroma skupnega evropskega azilnega sistema, ki temelji na principu, da je celotna Evropska unija območje svobode, varnosti in pravic, torej odprta za vse, ki jih legitimne okoliščine prisilijo k iskanju rešitve.

Tukaj je prav tako potrebno poudariti, da je na ravni Evropske unije smiselno enak mehanizem predviden tudi v Dublinski uredbi, ki določa pravila za določitev odgovorne države članice za obravnavo prošnje. Vendar pa glede na to, da Dublin vsebuje zelo zapletena postopkovna pravila, ta pravila, ti postopki v povprečju trajajo 5 do 6 mesecev in je torej v situacijah masovnih prihodov neuporabljiv, tako da se dejansko s to rešitvijo, o kateri se pogovarjamo danes, pravzaprav z nacionalnim vzvodom vzpostavi mehanizem iz Dublinske uredbe, ker se Dublin pravzaprav ne upošteva oziroma ne deluje. Potrebno je poudariti tudi to, da je predlagana rešitev opsijska. Torej, še vedno je glede na strukturo prosilcev za mednarodno zaščito možna vsebinska obravnava določenih ranljivih skupin, bodisi mladoletnikov brez spremstva ali prošenj iz držav izbora za katere je očitno, da potrebujejo mednarodno zaščito. Vsekakor pa je s predlagano rešitvijo omogočeno boljše obvladovanje migrantskega toka in ne nazadnje glede na to, da gre za res masovne migracije, se tudi zminimizirajo možnosti za zlorabo azilnih postopkov oziroma postopkov mednarodne zaščite do katerih pa zagotovo vsekakor v danih okoliščinah prihaja.«

5. Zaradi vsega navedenega, še posebej pa zaradi tega, ker je treba zmanjšati tveganja za možnost zlorab v okviru postopkov po Zakonu o mednarodni zaščiti (ZMZ-1) in zagotoviti varnost Republike Slovenije ter njenih državljanek in državljanov, Državni svet predlaga, da Državni zbor ponovno odloča o Zakonu o mednarodni zaščiti (ZMZ-1). Tudi zato, da se ponovno razmisli glede nerazumnega črtanja alineje v določbi 51. člena zakona, ki opredeljuje, kdaj je prošnja za mednarodno zaščito nedopustna in jo pristojni organ s sklepom zavrže (da bi bilo tudi v primerih, če je glede na okoliščine njegovega vstopa jasno,

da je prosilec v Republiko Slovenijo vstopil iz države, ki je članica Evropske unije). Nenazadnje tudi zato, ker je ministrica za notranje zadeve mag. Vesna Györkös Žnidar pojasnila, da je takšna rešitev usklajena s postopkovno direktivo.

* * *

Za poročevalca na seji Državnega zbora je bil določen državni svetnik Miloš Pohole.

Predlagana zahteva NI BILA SPREJETA (29 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 12 jih je glasovalo za, 15 pa jih je bilo proti).

- - -

Predsednik je zaključil 20. izredno sejo Državnega sveta Republike Slovenije in se državnim svetnicam in svetnikom ter vabljenim zahvalil za razpravo in sodelovanje.

Marjan Maučec, mag. posl. ved
sekretar

Mitja Bervar, mag. manag.
predsednik